

HAUGEN BARNEHAGE AS

ÅRSPLAN 2020-2021

Teller du år, blir livet kort.
Teller du dager, går livet fort.
Teller du timer, varer livet en stund.
Men lengst varer livet om
du nyter hvert sekund ...

Per Kvalvik

HAUGEN BARNEHAGE AS

INNHold:

Årsplanens funksjon	1
Adresse, telefonnummer og eierforhold, historie	2
Kalender 2020-2021	3
Avdeling Haugen	6
Avdeling Seke	10
Førskolegruppen	14
Verdigrunnlag	18
Pedagogisk grunnsyn	19
Progresjon	20
Satsningsområde natur og friluftsliv	21
Dokumentasjon og vurdering	22
Foreldresamarbeid	23
Måltid	24
Sosial kompetanse	25
Omsorg	26
Lek, læring og danning	27
Språk	28
Barns medvirkning	30
Samarbeid, Marte-Meo, barnehagens digitale praksis	31
Tilvenning i barnehagen, overgang Haugen-Seke	32
Overgang barnehage-skole, markeringer i Haugen barnehage, Kidplan	33
Voksenrollen i lek	34

Haugen barnehages årsplan bygger på:

- ❖ Lov om barnehage med forskrifter, departementets merknader til bestemmelsene og de ulike temaheftene utgitt av departementet.
- ❖ Rammeplan for barnehager
- ❖ FN's barnekonvensjon, der barns beste skal være et grunnleggende hensyn.
- ❖ Vedtekter for Haugen barnehage AS.

Årsplanen bygger også på innspill fra ansatte, barn og foreldre, utformes av pedagogiske ledere og styrer, og fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen er, ifølge «Rammeplan for barnehager»: «et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.» Videre står det: «Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeiers lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.»

HAUGEN BARNEHAGE AS

Adresse og telefonnummer:

Haugen barnehage AS
Kvernhusdalen 72
5308 Kleppestø

Avd. Seke 90 23 51 93
Seke tur 91 71 28 81
Avd. Haugen 90 22 91 96
Avd. Løen 41 57 95 74
Styrer 90 22 98 50
Eier 95 96 21 66

Aksjonærenes navn og telefonnummer:

Edith Balestrand og Kjell Morten Færestrand
Kvernhusdalen 72 B,
5308 Kleppestø
Tlf: 959 62 166/481 92 18

Hjemmeside: <http://www.haugen.barnehage.no>

E-post: eb@haugen-barnehage.no

Lik og følg oss gjerne på Facebook:
Haugen barnehage AS

Historie

Haugen barnehage ble åpnet mars 1997, og ligger på et nedlagt gårdsbruk. Da barnehagen åpnet hadde den 10 barn, etter utvidelsene i 2003 og i 2010, har vi nå ca 50 barn. Barnehagen består av tre separate avdelinger: avdeling Løen, avdeling Haugen og avdeling Seke. Alle byggene ligger like ved hverandre.. I Haugen barnehage blir barna utfordret av en naturlig progresjon slik avdelingene er delt inn. Avdelingene er tilpasset barnas alder, modenhet, enkeltbarn og hele barnegruppen.

Barnehagen benytter gårdens inn- og utmark som lekeområde. Uteområdet til barnehagen grenser til utmark med skog og variert terreng. Vi har leirplasser med gamle/lavvo i skogen. "Storegjerde" er navnet som bonden brukte på den utmarken. "Grillhuset" ligger like ved avdeling Seke. Her er det bål plass, en stor bod til oppbevaring av leker og utstyr, og et grillhus hvor det er godt å komme inn og varme seg på kalde og våte dager. Der er en stor sykkel- og ballbane som er mye i bruk til å øve trafikkregler og forskjellige ballaktiviteter. Vi har også en stor akebakke som ligger like ved barnehagen. Her foregår det ski- og akeaktiviteter så snart snøen har lagt seg på bakken. Barnehagen har egne ski, skisko og skøyter som barna får låne. Dette utstyret kan også lånes med hjem etter avtale med barnehagen. Like ved avdeling Seke har vi drivhus hvor vi kan dyrke fram ulike planter og grønnsaker. Der er det også et «sølekjøkken» hvor det er lagt til rette for lek med gamle kjøkkenting og naturmateriell.

HAUGEN BARNEHAGE AS

ÅRSKALENDER HAUGEN BARNEHAGE 2020-2021

Måned:	Uke/dato:	Aktivitet:
August	Mandag 3	Første dag etter sommerferien
	Uke 32-35	Oppstart, tilvenning, bli-kjent, vennskap
September	Uke 36-39	Tilvenning, bli-kjent, vennskap
	Mandag 7	Planleggingsdag barnehagen stengt
	Uke 37	Tur til/besøk fra Vilvite-senteret for førskolegruppen
	Uke 38	Brannvernuke med Eldar og Vanja
	Uke 39	Foreldremøte, foreldrerådsmøte og samarbeidsutvalgsmøte
Oktober	Uke 41	Høstferie for skolen
	Torsdag 22	Høstfest for barn, foreldre, ansatte med marked, utstilling og servering
November	I november	Barn og voksne, vasker, rydder og pynter til jul
	Uke 45-47	Foreldresamtaler
	Fredag 13	Planleggingsdag barnehagen stengt
	Uke 47-51	Juleforberedelser og juleverksted
Desember	I desember	Kirkebesøk for førskolebarna
	Fredag 11	Lucia-markering
	Torsdag 17	Nissefest for barna
	Torsdag 24	Julaften, barnehagen stengt
	Fredag 25	1. juledag barnehagen stengt
	Torsdag 31	Nyttårsaften, barnehagen stengt
Januar	Fredag 1	1. nyttårsdag barnehagen stengt
	Fredag 29	Planleggingsdag barnehagen stengt
Februar	Fredag 5	Markering av Samenes nasjonaldag
	Torsdag 25	Karneval

HAUGEN BARNEHAGE AS

ÅRSKALENDER HAUGEN BARNEHAGE 2020-2021

Måned:	Uke/dato:	Aktivitet:
Mars	Uke 9	Vinterferie for skolen
	I mars	Foreldremøte overgang barnehage/ skole, for foreldre med førskolebarn
	I mars	Barnehagedagen
	Fredag 12	Planleggingsdag barnehagen stengt
	Uke 12	Foreldrerådsmøte og samarbeidsutvalgsmøte
	Torsdag 25	Påskefrokost for barn og foreldre på avdeling Løen og avdeling Haugen
	Fredag 26	Påskefrokost for barn og foreldre på avdeling Seke
	Onsdag 31	Onsdag før skjærtorsdag barnehagen stenger kl. 12
April	Tors 1- man 5	Påskeferie barnehagen stengt
	Uke 14-16	Foreldresamtaler
	Uke 14-16	Svømming for barna født i 2015
	Onsdag 14	Aktivitetsdag for førskolegruppen ved grillhuset
Mai	Uke 18-19	Bir-uker
	I mai	Tema-arbeid i forbindelse med 17. mai
	Torsdag 13	Kr.himmelfartsdag barnehagen stengt
	Fredag 14	Planleggingsdag barnehagen stengt
	Mandag 17	Grunnlovsdag, barnehagen stengt
	Mandag 24	2. pinsedag, barnehagen stengt
Juni	Uke 22-24	Svømming for barna født i 2016
	Torsdag 10	Sommerfest for barn, foreldre og ansatte i regi av samarbeidsutvalget
	Uke 24-26	Sommeraktiviteter
	Torsdag 17	Overnatting i barnehagen for førskolebarna
	Uke 25	Aktivitetsdag for hele barnehagen ved grillhuset
	Uke 27-30	SOMMERFERIE BARNEHAGEN STENGT

HAUGEN BARNEHAGE AS

AVDELING LØEN

Avdeling Løen vil barnehageåret 2020-2021 bli brukt av mindre grupper fra avdeling Haugen og avdeling Seke, i tillegg til at førskolegruppen vil være der fast to ganger i uken. I kjelleren finnes lekerom, toalett, teknisk rom, lager og vaskerom, i hovedetasjen garderobe, lekerom, kjøkken og toalett og på loftet er styrers kontor og boder. Rett utenfor avdelingen er det et lite lekeområde.

HAUGEN BARNEHAGE AS

AVDELING HAUGEN

Haugen var navnet på gården på området som i sin tid var i drift.

Lokalene inne på avdeling Haugen er lys og trivelig. Inngangspartiet er overbygd, der barna sover ute i vogner. Barna på denne avdelingen er i alderen 0-3 år.

På uteområdet kan vi både tumle på gresset, og øve oss i ulendt terreng, rulle, hoppe, løpe og snurre. Vi kan dra på sjørøvertokt og fisketur i båten, leke familie inni lekehuset eller lete etter troll inni det store treet. I denne alderen vil rolleleken starte, og vi voksne vil inspirere barna til ulike lek ute og inne.

Turområdene vi kommer til å benytte oss av er blant annet Grillhuset og Breidalen. Når det er mulig å få hilse på dyr i nærområdet tar vi mer enn gjerne turen for å se på sauene på beite eller gi mat til hestene i Dyr dalen og på Krokås. På høsten vil Haugen ha ansvar for å handle melk til alle avdelingene på Askøy Amfi hver mandag.

Dagsrytme avdeling Haugen:

7.00:	barnehagen åpner
8.00-8.40:	frokost
8.45:	samlingsstund
9.30:	aktivitet/utetid/tur
11 - 11.30:	lunsj
11.30:	sovetid
14.00:	mellommåltid
17.00:	barnehagen stenger

HAUGEN BARNEHAGE AS

TEMA:

Vi vil gjennom hele året arbeide med temaet «matematikk». Matematikk finnes overalt, hele tiden. Vi må bare være bevisst på det. Vi vil tilbringe mye tid ute. Matematikk vil naturlig flettes sammen med fagområdet «natur og miljø». Vi vil ta i bruk naturmaterialer og skatter som hører naturen til. Vi teller, ser på forskjeller på stor og liten, ulike farger, barna får erfaringer med og gå over og under. Hvor mye sand kan man ha i en bøtte før det renner over? Hvor mye må barnet bøye seg for å komme under greinen? Hvor mange bein og øyne har billen? Hva liker den å spise? Vi undrer oss over hvordan den beveger seg. Kanskje noen tør å holde. Naturen gir rom for undring og nysgjerrighet. Ifølge rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, skal barnehagen legge til rette for at barna:

- Erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse
- Leker med telling og mengde
- Bruker kroppen og sansene til å utvikle romforståelse.
- Opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.
- Får gode opplevelser med friluftsliv året rundt.
- Får kunnskap om dyr og dyreliv.
- Får kjennskap til naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.
- Opplever og utforsker naturen og naturens mangfold.

Vi vil gjennom store deler av barnehagehverdagen være delt inn i mindre grupper.

HAUGEN BARNEHAGE AS

TEMAPLAN

Periode	Hva	Hvordan
August	Tilvenning. Startsamtaler med foreldre/foresatte. Vennskap.	Vi har fokus på trygghet, bli kjent med hverandre, avdelingen og nærområdet. Vi starter opp med turgrupper. Vi jobber med vennskap, trygghet og gode relasjoner. De voksne jobber aktivt med å få gode relasjoner til alle barna på avdelingen.
September – Oktober	Innhøstning «Matematikk» Brannvernuke Barnesamtaler/barneintervju Høstfest for barn og foreldre	Vi høster inn det vi har plantet på Haugen. Vi arbeider med årets tema «matematikk». Vi tilbringer mye tid ute. Vi tar i bruk det vi finner på tur av naturens skattekammer, bruker bøker, sanger o.l. Aktiviteter med fokus på brannvern. Samlinger om temaet, bøker, formingsaktiviteter. Observasjon. Hva liker barna å leke med? Hva liker de å leke med inne? Hva liker de å leke med ute? Forberedelser til høstfest, formingsaktiviteter og øve på underholdning.
November – Desember	Juleaktiviteter og tradisjoner. Vi tar en pause i temaet matematikk og fokuserer på advent og jul.	Vi pynter til jul på avdelingen. Adventsamlinger. Juleverksted, julebudskapet og julesanger. Foreldrekafe med pepperkaker.

HAUGEN BARNEHAGE AS

Periode	Hva	Hvordan
Januar - Februar	Samenes nasjonaldag Karneval	Barna får mulighet til å få kunnskap om samer gjennom sansene ved å kjenne på reinsdyrskinn og høre på samisk musikk. Vi fargelegger flagg og snakker om farger. Vi øver på sanger og pynter på avdelingen. Barna kommer ferdig utkledd denne dagen (de som ønsker det).
Mars – April	Påske «Lille larven aldri mett» Planting	Formingsaktiviteter knyttet til vår og påske. Vi ser etter vårtegn. Påskefortellinger/påskebudskap. Påskefrokost med foreldrene. Vi arbeider med temaet «Lille larven aldri mett». Vi lager i stand åkeren. Vi sår frø i potter i april og setter de i åkeren i løpet av mai.
Mai – Juni	«Matematikk» Biruker Markering av 17.mai Tilvenning på Seke for de som skal begynne der til høsten Sommerfest	Vi har fokus på arter som finnes i naturen på våren. Vi ser etter dyrespor, insekter, planter og andre skatter i naturen. Vi teller, ser på farger, ser på ulike størrelser o.l. Vi har fokus på «søppel i naturen», og ser og snakker om søppel når vi er på tur. Øve på 17.mai sanger, pynte uteområdet, formingsaktiviteter og 17.mai leker. Barna besøker Seke, og får hilse på voksne og bli kjent med avdelingen. Vi forbereder oss til sommerfest og øver på underholdning.

HAUGEN BARNEHAGE AS

AVDELING SEKE

Seke er navnet bonden brukte på den marken hvor avdelingen er bygget. På Avdeling Seke går barna som er fra 3-5 år, avdelingen ligger i nær tilknytning til de to andre avdelingene, Løen og Haugen. Seke ble bygget i 2003, og består av grov- og fingarderober, 3 oppholds- og lekerom, stellerom/bad/toaletter og bod og det er lyst og trivelig der. Det er et inngjerdet uteområde på ca. 2 mål med plen, grusvei, leke hus, snekkerbod, åkerlapp, bål plass og ulike lekeapparater. Vi benytter oss også av uteområdet til Haugen for å skape vennskap og samhold mellom avdelingene.

Dagsrytme avdeling Seke:

07.00:	Barnehagen åpner
08.15-8.45	Frokost
09.00:	Samling
09.30-14.30:	Turgruppe og aktiviteter i barnehagen
11.30-12.30:	Lunsj
14.30:	Mellom måltid
17.00:	Barnehagen stenger

TURGRUPPEN

Haugen barnehage har natur og friluftsliv som satsningsområde. Avdeling Seke har ulike turgrupper som går på tur på faste dager. Barna deles inn etter alder, modenhet og etter behov for å bygge relasjoner på tvers av kullene. Vi går fra barnehagen kl 10 og er tilbake til kl 14.30.

Vi har mange fine turområder å velge mellom, der i blant; Storagjerdet/100 meterskogen, grillhuset, Eventyrskogen, Kongleskogen, Øen, Krokåsdalen, Breidalen og Skauen. Hvert turområde har sine særskilte muligheter. Storagjerdet har både en opparbeidet naturlekeplass, leirplass med bålgrue, samt gamle medovn for de virkelig kalde dagene. Øen byr på åpent og fint kulturlandskap, mens Breidalen er et område med leirplassområde som skolen bruker, med gapahuk og bål plass. Skauen er det turområdet som ligger nærmest barnehagens eget uteområde, og brukes ofte spontant i barnehagehverdagen. Eventyrskogen er i nærheten av Torvgarden. Her er det spennende å være med store gran trær og flotte områder å leke på. Det er også blitt bygget en gapahuk der nå og i bekken ser vi etter fiskeyngel og andre amfibier. Barnas medvirkning er viktig når vi bestemmer tur mål. På Seke er vennskap og samhold viktig. Vi fortsetter med å bygge opp de gode relasjonene barna har med seg fra småbarnsavdelingen. Vi arbeider og med å skape nye vennskap på tvers av aldersgrupper. De eldste får "oppgaver" med å hjelpe de yngste til å mestre nye ting og sammen så vil alle oppleve mestring og utvikling.

HAUGEN BARNEHAGE AS

TEMA:

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.» (Rammeplan for barnehagen)

Årets tema på avdeling Seke vil være «**Drama som inspirasjon til rolleleken!**». Vi fortsetter i år som i fjor å ha søkelys på rolleleken. I år vil vi legge til et ekstra fokus på drama. Sammen med barna vil vi utforske og videreutvikle rolleleken gjennom drama. Vi vil fylle på med inspirasjon til barnas rollelek og selv bli mer delaktig i rollelekens verden. Vi vil ta i bruk metoder som drama-forløp, tablå, improvisasjon, dramatisering og lærer i rolle for å nevne noen. Den voksne skal også motivere barna til å uttrykke seg selv gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer. Utfra kjente eventyr og bøker kan vi selv skape våre egne fortellinger sammen med barna, som de senere kan få leke ut. Vi skal legge til rette for rolleleken ved å lage «Installasjonslek» både inne og ute der ulike rekvisitter inspirerer barna til å leke rundt ulike tema, øve oss på ulike mime-leker og lage hånddukker til egne dukketater-forestillinger der barna kan få erfare å være utøver og publikum.

Vi voksne skal lytte til barnas ønsker for lek og ta inspirasjon i barnas egen kultur. Voksenrollen i lek er viktig, som inspirator, tilrettelegger, lekepartner, veileder og observatør. Den voksne skal sørge for at alle barna får delta i leken og oppleve glede i lek. Gjennom leken vil vennskap vokse frem, og vi voksne skal tilrettelegge for at barna både får leke med sine selvvalgte venner, men også øve seg på å leke med andre på avdelingen, og dermed kan nye vennskap oppstå, og barna føler tilhørighet til et større fellesskap. I rollelekens verden kan vi trekke inn de andre fagområdene:

Språk, tekst, kommunikasjon: Vi jobber aktivt med språket i rolleleken, vi lytter, lærer nye ord og begreper, setter ord på det vi ønsker og på følelsene våre, gjør avtaler i leken, løser konflikter, skaper nye relasjoner, lar oss inspirere av bøker, tekster og sanger fra barnas kultur.	Kropp, bevegelse og helse: Gjennom rolleleken videreutvikler barna motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. I den kreative leken bruker barnet hele seg, sanser og skaper med kroppen. Barna lærer seg å sette grenser for egen kropp og respekterer andres grenser.
Kunst, kultur og kreativitet: Barna skal få anledning til å skape egne kostymer, masker og bruke ansiktsmaling som inspirerer til videre rollelek. Vi skal bruke film, musikk, dans og drama i prosjektene våre, og la barna få muligheten til å uttrykke seg gjennom varierte uttrykksformer	Etikk, religion og filosofi: Sammen med voksne skal barna få muligheten til å utforske og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål som naturlig dukker opp i rolleleken. Barna skal også få muligheten til å utvikle interesse, toleranse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.
Antall, rom og form: Lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger i rolleleken. Vi kan skape ulike rom i rommet som inspirerer til rolleleken.	Natur, miljø og teknologi: Vi skal ta med oss rolleleken ut og på tur. Vi skal bruke naturen som ramme for rolleleken og benytte oss av naturmateriale som rekvisitter.

HAUGEN BARNEHAGE AS

TEMAPLAN AVDELING SEKE

MÅNED	HVA	HVORDAN
August	Vi blir kjent med avdelingen, barnehagen, hverandre og nærområdet Rutiner og regler på avdelingen Vennskap Steg for steg Innhøsting	Jobbe med vennskap og trygghet blant barna på avdelingen. Tilvenning for nye barn. Komme inn i hverdagens rutiner igjen etter ferien. Både gamle og nye barn blir enige om felles forventninger og regler på avdelingen. Vi begynner å utforske turområdene våre igjen. Vennskapspakken om Kaninen og Pinnsvinet. Vi starter opp med Steg for steg som er et pedagogisk verktøy for innlæring av sosiale ferdigheter Vi høster bær, frukt og grønnsaker, som vi også skal smake på.
September – Oktober	Temaarbeid: «Drama som inspirasjon til rolleleken» Brannvernuke Høstfest Barnesamtaler/barneintervju	Vi starter opp med hovedtemaet vårt gjennom dette barnehageåret – «Drama som inspirasjon til rolleleken. Vi bruker metoder som Dramaforløp, Lærer- i- rolle, Mime-lek, Installasjonslek, Hånddukke-teater Opplegg om brannvern sammen med Eldar og Vanja. Forberedelser til høstfest, formingsaktiviteter og øve på underholdning Kartlegge barns trivsel og sørge for barns medvirkning
November – Desember	Temaarbeid: «Drama som inspirasjon til rolleleken» Juleforberedelser	Vi fortsetter med temaarbeidet, og lar barna bestemme innhold og blir også inspirert av julefortellinger. Barna får kjennskap til- og erfaring med julebudskapet og norske og internasjonale tradisjoner knyttet til julehøytiden. Barnehagen har flere tradisjoner som vi skal være med på og vi skal dele spenning og glede knyttet opp mot denne høytiden.

HAUGEN BARNEHAGE AS

PERIODE	HVA	HVORDAN
Januar - Februar	Samenes Nasjonaldag Karneval	Vi markerer Samenes Nasjonaldag 6. februar. I forkant lærer vi om samer og kulturen deres gjennom ulike dramametoder. Vi forbereder oss til karneval med å snakke om hva karneval er, utkleddning og dramatisering. Vi har også formingsaktiviteter i forkant der vi lager pynt til karnevalet.
Mars – April	Temaarbeid: «Drama som inspirasjon til rolleleken». Påske og påskeforberedelser Påskefrokost Planting BIR-uker	Vi fortsetter å jobbe med hovedtemaet vårt. Barna skal få kjennskap til og erfaring med påsketradisjoner og hva som er budskapet i påsken. Vi vil også ha formingsaktiviteter og dramaforløp knyttet til påsken. Barna deltar i forberedelsene til påskefrokosten. Barn og foreldre/foresatte inviteres til påskefrokost Vi klargjør bedene våre og finne fram utstyret vi trenger til dette arbeidet, og til planting. Vi har ansvaret for å plukke boss i hele Kvernhusdalen. Lære om allemannsretten og sporløs ferdsel i naturen.
Mai – Juni	Temaarbeid: «Drama som inspirasjon til rolleleken». Planting Svømming. Sommerfest med foreldre Avslutning på barnehageåret	Vi fortsetter å jobbe med hovedtemaet vårt. Bedene stelles, vi følger med på det vi har plantet, luker og vanner 2016-barna skal på to svømminger hver. Her er det trygghet i vann og moro i vann som er hovedfokus. Forberedelser til sommerfest, formingsaktiviteter og øve på underholdning. Vi rydder og vasker oss ut av avdelingen sammen med barna. Avslutningsfest siste uken.

HAUGEN BARNEHAGE AS

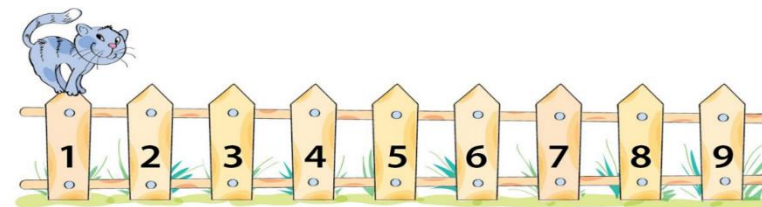

FØRSKOLEGRUPPEN

Førskolegruppen vil i år ha tilhørighet på Seke, men de kommer som gruppe til å være en del for seg selv og bruke Løen faste dager. Siste året i barnehagen skal forberede barna på det som venter de på skolen. Vi skal blant annet ha søkelys på praktiske ferdigheter og selvstendighet, dvs mestre å kle av og på seg selv, ha orden på tingene sine, pakke sekken selv, selvstendig på toalettet samt det å kunne ytre sine meninger. Vi skal videreutvikle motorikken, og da med et ekstra fokus på finmotorikk som å klippe, holde blyant, lime, pinsettgrep med mer. Vi skal få gode erfaringer med å ha felles og delt oppmerksomhet og kunne ta imot beskjeder og ytre seg selv. Vi skal øve på det å kunne prate/utføre noe foran en gruppe mennesker, vente på tur, dele og leke sammen. Barna skal få videreutvikle språket og utvide begreps forståelsen sin, og de skal få en begynnende erfaring i forhold til lese - og skriveglede. Lek og gode opplevelser skal være utgangspunktet for dette. Vi kommer til å bruke en del av det metodiske opplegget *Lese og skriveglede* fra Askøy kommune. I tillegg vil vi bruke egne erfaringer og opplegg fra barnehagen, og ikke minst så skal barna få medvirke i sin hverdag og få komme med innspill til hva vi skal gjøre på. Hovedtema dette året matematikk. I tillegg skal vi ha et prosjekt fra august til desember; Beethoven, og et annet fra januar til juni som tar utgangspunkt i boken *Plass bakpå kosten*. Førskolebarna skal og være mye ute og på tur, vi skal blant annet gå til Kolbeinsvarden på våren. I løpet av våren skal vi gjennomføre spikkeskole med førskolegruppen. Det er viktig at barna får gode kunnskaper om naturen og friluftsliv gjennom hele året. Et annet høydepunkt for førskolegruppen er overnatting i barnehagen i juni. Det blir et innholdsrikt år for denne gruppen.

Matematikk:

Med utgangspunkt i rammeplanen for barnehagen så vil vi gjennom dette året ha matematikk som hovedtema sammen med førskolebarna. I barnehagen skal vi legge til rette for matematikk gjennom lek, undring og eksperimentering. Matematikk finner vi overalt i dagliglivet vårt, det gjelder bare å bli bevisst på det. Barna skal få gode matematiske erfaringer og kunnskaper gjennom dagligdagse aktiviteter og i leken. Matematikk er viktig for å forstå sammenhenger. De voksne må sette ord på matematikken vi omgir oss med for å bevisstgjøre og gi barna erfaringer med matematikk. Sammen med barna skal vi utforske matematikkens verden gjennom ulike aktiviteter. Vi tar utgangspunkt i Bishops 6 fundamentale matematikkaktiviteter (telling, måling, lokalisering, design, lek og forklaring) når vi arbeider med dette temaet. Selv om matematikk blir hovedtema så skal vi samtidig få erfaringer og opplevelser i forhold til kreativitet, sosialt samspill, natur, teknologi, kropp og helse, etikk og religion, nærmiljø og samfunn. Alt blir tatt med, men vi skal ha et matematisk fokus.

Beethoven: I desember i år er det 250 år siden Ludwig van Beethoven ble født. Beethoven betraktes som en av de største komponister i musikkhistorien. I løpet av det høsten frem mot desember skal vi bli kjent med komponisten Beethoven. Vi skal lytte til musikken han har komponert, og vil tror at flere barn allerede har hørt noe fra han. Barna skal få erfaringer med ulike instrumenter og bruken av dem. Vi skal bruke musikken hans som utgangspunkt for kreativitet, utforskning og lek. Vi skal prøve å komponere egen musikk, samt lage ulike forestillinger. Sang og musikktraining gir en læring som fungerer optimaliserende i kombinasjon med senere kognitiv-matematisk undervisning på skolen. Musikkstund lærer barna å være aktivt deltakende i et fellesskap hvor alle stemmer blir hørt og får plass, og lærer samtidig å lytte til og respektere hverandre. Dette trener deler av hjernen som organiserer oppmerksomhetsferdigheter, angst og emosjonell kontroll.

HAUGEN BARNEHAGE AS

TEMAPLAN FØRSKOLEGRUPPEN

PERIODE	HVA	HVORDAN
August	Rutiner og regler for førskolegruppen	Vi blir enige om felles regler, og hvordan vi skal ha det i førskolegruppen. Dele forventinger og hva vi gleder oss til.
September -Oktober	Matematikk	Vi starter opp med hovedtemaet vårt gjennom dette barnehageåret – MATEMATIKK. Vi begynner med å ha fokus på <i>telling, antall og lek</i> . Her skal vi øve på tall rekkefølge, mengder, begreper som flere, mindre, færre, samt det å koble antall til telling. Vi skal lære hva ordenstall, grunntall, kardinaltall og mengder er. Vi skal leke masse og det er masse matematikk i leken som vi skal løfte frem.
	Beethoven	Vi begynner på prosjektet om Beethoven. Blir kjent med hvem han er, oppveksten og hva han er kjent for. Bruke musikken til kreative prosesser. Øve på å lytte og dele oppmerksomhet. Lage utstilling og plakater om Beethoven.
	Førskolegruppe	Vi markerer starten på førskolegruppen med tur til eller besøk fra Vilvite-senteret i september.. Spikkeskole og friluftsliv.
November – Desember	Matematikk	Vi skal nå ha et større fokus på <i>design</i> . Det matematiske aspektet ved design er først og fremst geometrien, der de ulike ideelle former beskrives. Trekant, firkant og sirkel er de geometriske formene vi kommer til å benytte oss mest av, men samtidig skal barna få kjennskap til kjegle, sylinder og trapes. Vi tar også med oss leken i denne perioden og siden det er de aller viktigste barna gjør i barnehagen. I leken så utvikler vi oss selv både sosialt, men også kunnskapsmessig.
	Beethoven	Bli kjent med ulike instrumenter og prøve å komponere egen musikk. Ha forestillinger for de andre barna i barnehagen. Leke ut musikken. Feire 250 års dagen. Avslutter prosjektet.
	Juleforberedelser	Førskolebarna går Lucia-tog til alle avdelingen, synger og deler ut lussekatter. Kirkebesøk

Plass bakpå kosten:

Den snille hekse inviterer med seg det ene dyret etter det andre til å sitte bakpå kosten. Denne boken blir utgangspunkt for vårens prosjekt. Hovedfokus på dette prosjektet vil være sosialkompetanse; hvordan vi skal være mot hverandre, respektere at vi er ulike, hjelpe hverandre og vennskap. Vi skal bli godt kjent med de ulike dyrene og karakterene fra boken. Og siden boken er skrevet på rim så vil vi og få gode erfaringer og kunnskaper med språket også. Vi lar boken inspirere oss i de kreative prosessene, samt at vi bruker boken når vi er ute på tur til å utvide leken vår. Vi skal koble inn ulike kjemiekksperimenter og prøve oss på litt hekserier. Leken skal ha en sentral plass hele veien også i arbeidet med denne boken.

HAUGEN BARNEHAGE AS

PERIODE	HVA	HVORDAN
Januar - februar	Matematikk	I denne perioden er det <i>måling og lokalisering</i> . Barna skal her få erfaringer og kunnskaper om ulike måter en kan måle og veie ting på. Vi skal også øve på å beskrive hvor ting er i rommet ved å aktivt bruke plasserings begreper (over, under, imellom osv.) I leken så er måling og lokalisering veldig aktuelt, så barna har allerede masse kunnskaper om emnet, men vi skal sette litt mer ord på det.
	Plass bakpå kosten	Vi blir kjent med boken og innholdet. Øver oss på å rime og blir godt kjent med heksen og katten. Vi skal eksperimentere litt og lage ulike katter.
	Karneval	Førskolebarna lager en liten forestilling til de andre avdelingene som de vider på karnevalet.
Mars – April	Matematikk	I denne perioden skal vi jobbe med <i>forklaring</i> . Sammenligning og dermed klassifisering er grunnleggende her. Hvorfor er et ord vi kommer til å bruke mye i denne perioden.
	Trafikk	Vi skal øve på hvordan vi opptrer i trafikken, og ha en liten gå-prøve.
	Plass bakpå kosten	Vi skal nå bli enda bedre kjent med de andre dyrene i boken. Vi skal gå inn i roller som de ulike dyrene, bruke de som utgangspunkt for det kreative arbeidet og vi skal jobbe med vennskap og respekt.
Mai – Juni	Matematikk	I denne siste perioden skal vi oppsummere og avslutte matematikk temaet vårt. Vi skal innom alle områdene og se tilbake på alt vi har lært. Leken er fremdeles viktig, så det skal vi gjøre mye av.
	Svømming.	2015 barna skal på svømming i denne perioden. Her er det trygghet i vann, hygiene og selvstendighet vi øver på.
	Kolbeinsvarden	Topptur til Askøys høyeste fjell, fokus på mestring og turglede.
	Overnatting	Vi avslutter førskolegruppen med overnatting i barnehagen. Barna skal få medvirke i gjennomføringen av den.

HAUGEN BARNEHAGE AS

HAUGEN BARNEHAGE AS

VERDIGRUNNLAG I HAUGEN BARNEHAGE:

HAUGEN BARNEHAGE AS

HAUGEN BARNEHAGES PEDAGOGISKE GRUNNSYN:

BARNA SKAL FÅ LÆRE
VED Å ERFARE OG UNDRE SEG –
I SAMSPILL MED MENNESKER, NATUR OG SAMFUNN

**Du er modigere enn du vet,
Sterkere enn du tror,
og klokere enn du forstår
«Ole Brumm»**

HAUGEN BARNEHAGE AS

PROGRESJON I HAUGEN BARNEHAGE

Progresjon betyr fremskritt.

Vi mener det er viktig å gi barna en meningsfull hverdag med aktiviteter og lek tilpasset deres alder og utviklingsnivå. Vi skal gi dem utfordringer hvor de opplever mestring samtidig som barna skal ha noe å strekke seg etter. Det er store individuelle forskjeller for når barna når de ulike trinnene i utviklingen og når de er klare for nye erfaringer. Vi tilpasser planene våre til hvert enkeltbarn og til barnegruppen.

Haugen barnehage er inndelt i tre avdelinger: Haugen (0-3 år) og Seke (3-5 år) Løen (5-6 år). Med denne inndelingen vil barna naturlig oppleve progresjon på avdelingen de går og når de flytter over til neste avdeling.

Progresjonen i Haugen barnehage er i samsvar med det Rammeplanen sier om barnehagens innhold og om de 7 fagområdene. Den må også sees i sammenheng med årsplanen for barnehagen og planene for den enkelte avdeling. Sammen vil disse gi en god beskrivelse av hva barnehagen gir barna av innhold, utfordringer, opplevelser og erfaringer.

Fagområdene går inn i hverandre og opptrer sjelden isolert. I et prosjektarbeid, temaarbeid, i lek eller på avdelingens turdag er vi ofte innom flere områder samtidig. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

HAUGEN BARNEHAGE AS

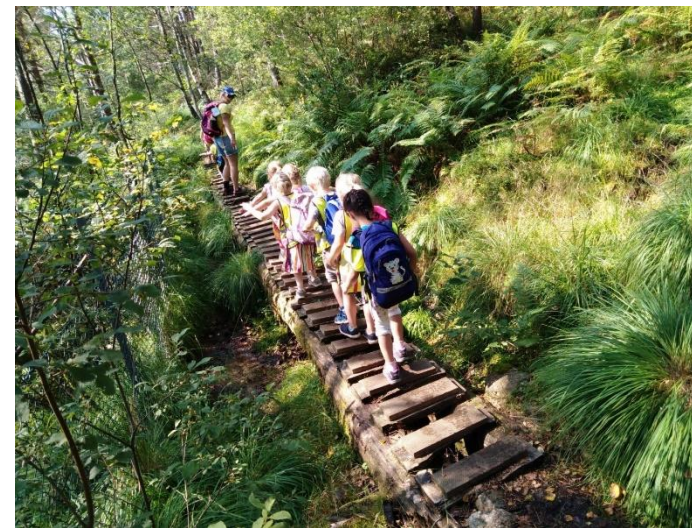
SATSNINGSOMRÅDE; NATUR OG FRILUFTSLIV

Mål for oss i Haugen barnehage

- ❖ Gi barna varierte bevegelseserfaringer og bidra til å videreutvikle motorikken.
- ❖ La barna få leke og lære i naturen og oppleve naturen som en ressurs.
- ❖ Studere arter i naturen gjennom de ulike årstidene, og gi barna kunnskap om deres betydning i økosystemet; småkryp, sopp, planter, dyreliv og dyrespor.
- ❖ Gi barna kunnskap om bærekraftig utvikling, samt utvikle respekt for naturen og hverandre.
- ❖ Bli kjent i barnehagens nærmiljø.

Hvordan nå mål:

- ❖ Være mye ute i naturen, uansett vær, hele året. Gå turer og utforske nærmiljøet vårt.
- ❖ La barna undre seg og utforske naturens mangfold sammen med voksne.
- ❖ Aktive voksne med gode holdninger til natur- og friluftsliv
- ❖ La barna bevege seg i ulendt terreng, og drive med risikolek, Gi barna erfaring med å klatre, hoppe, krype, rulle, henge osv.
- ❖ Lære barna om sporløs ferdsel i naturen og allemannsretten
- ❖ Lære barna å være miljøbevisst, kaste søppel i søppelspann, ikke i naturen, ikke spikre i friske trær osv. Delta på BIR-uken før 17. mai for å plukke boss, rydde i barnehagen og i nærområdene
- ❖ Legge til rette for ulike aktiviteter ute: natursti, gå på skøyter, gå på ski, ake, hinderløyper. Aktiviteter tilpasset årstidene, hvor naturen er arena. Ta med «inneaktiviteter» ut og på tur. Lage mat i og av naturen.
- ❖ Videreutvikle områdene våre i skogen, vi reparerer, endrer og forbedrer det som trengs.

HAUGEN BARNEHAGE AS

DOKUMENTASJON OG VURDERING

Mål for oss i Haugen barnehage

- ❖ Dokumentere arbeidet vi gjør i barnehagen.
- ❖ Vurdere innholdet i barnehagen
- ❖ Å være en lærende organisasjon
- ❖ Dokumentere arbeid som gjøres i forhold til barn med spesielle behov

Hvordan nå mål

- ❖ Både barn, foreldre og ansatte er med på å påvirke innholdet i barnehagen
- ❖ Dokumenterer det vi gjør gjennom ukesbrev, månedsplaner, utstillinger, barnas permer, detaljerte planer, referater, fremdriftsplaner, evalueringsskjema og ulike skriv.
- ❖ Gi foreldre muligheten til å gi skriftlig og muntlig tilbakemelding på årsplan og innhold, gjennom brukerundersøkelse, foreldersamtaler, foreldremøter, foreldreråd og samarbeidsutvalg.
- ❖ I det daglige arbeidet med barna snakker vi med dem enkeltvis eller i grupper, og får frem deres synspunkter og ønsker. Dette viser oss voksne hva som opptar dem, og på hvilke måte det opptar dem. Hos de små barna ser vi de ulike reaksjonene deres, som vil være uttrykk for deres opplevelser.
- ❖ Skriftliggjøre observasjoner for videre arbeid enten i barnehagen eller med instanser utenfor barnehagen.
- ❖ Verne om barnas personlige integritet ved bruk av bilder og tekst i ukesbrev.
- ❖ Vurderingsarbeid: Vi velger et tema i året som hele personalgruppen fordypet seg i. Dette barnehageåret, 2019/2020 skal vi jobbe med voksenrollen i barnehagen. Faglige og etiske problemstillinger inngår i vurderingsarbeidet. På denne måten lærer personalet av egen praksis og bidrar til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet
- ❖ Faste aktiviteter evalueres og vurderes i etterkant av personalet, barn og foreldre.

HAUGEN BARNEHAGE AS

FORELDRESAMARBEID

Mål for oss i Haugen barnehage

- ❖ Jobbe for å få et samarbeidsforhold hvor barnehagen og foreldre gir hverandre råd, hjelp, støtte og deler erfaringer til det beste for barnet og barnegruppen.
- ❖ Oppnå gjensidig forståelse, åpenhet og tillit mellom hjem og barnehage til barnets beste.
- ❖ Legge til rette for foreldremedvirkning.
- ❖ Få en god overgang mellom Løen og Haugen, Haugen og Seke
- ❖ Få til en god overgang mellom barnehage, skole og skolefritidsordning.

Hvordan nå mål:

- ❖ Dialog mellom barnehagens personale og foreldre ved daglig levering og henting.
- ❖ Primærkontakt for hvert barn når barnet begynner i barnehagen, en voksen på avdelingen skal ha positiv kontakt med barn og foreldre i løpet av dagen. Alle voksne har fokus på positiv kontakt med foreldre og barn i hverdagen.
- ❖ Oppstartsamtale, foreldresamtaler, foreldremøter, samarbeidsutvalgsmøte og foreldrerådsmøte.
- ❖ Barnehagen inviterer til ulike arrangementer i løpet av året.
- ❖ Egne rutiner for overgang mellom avdelingene, og tilvenning.
- ❖ Vi følger Askøy kommunes rutine for overgangen fra barnehage til skole og skolefritidsordning.
- ❖ Bruke Askøy kommunes foreldreprogram med utvalgte tema på foreldremøter.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av alle foreldre i barnehagen. Ifølge «Rammeplan for barnehager» skal foreldrerådet fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.. Det er satt opp to faste møter i året. Er det foreldre som ønsker flere foreldrerådsmøter, er det bare å kontakte foreldrekontaktene. Oppslag med navn og nummer til foreldrekontaktene henger i garderobene på alle avdelingene.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget består av tre foreldrerepresentanter (en fra hver avdeling), en representant fra de ansatte, eier og styrer. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Foreldremøter, foreldresamtaler, foreldreråd og samarbeidsutvalg er viktige arenaer for foreldre og ansatte i forhold til brukermedvirkning.

Retningslinjer for foreldrerådet og samarbeidsutvalget står beskrevet i barnehageloven. Rammeplan for barnehager sier at intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte.

HAUGEN BARNEHAGE AS

MÅLTID

Barna har med matpakke med nok mat til en aktiv dag i barnehagen, og en flaske med vann merket med navn. Barnehagen oppfordrer til å gi barna sunn og variert mat i matboksen. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder kan vare livet ut. Vi følger helsedirektoratets retningslinjer for mat og måltider i barnehagen:

<https://helsedirektoratet.no/folkehelse/kosthold-og-ernering/barnehage-mat-maltider-kosthold>

Ta med grønnsaker/frukt to-tre ganger i uken, de blir delt opp til et felles mellommåltid på hver avdeling.

Det er mulighet for å bestille melk til barna, gi beskjed til pedagogisk leder på avdelingen. Melken faktureres to ganger i året, på samme faktura som barnehageplassen.

Mål for oss i Haugen barnehage

- ❖ Vektlegge god ernæring og matglede
- ❖ Oppfordre foreldre til å bruke fiskeprodukter i matboksen
- ❖ Lage mat i og av naturen.
- ❖ Gode samtaler under måltidet.
- ❖ Felleskap og hygge rundt bordet eller ved bålet.
- ❖ Gi barna erfaring og kunnskap om hvordan gode matvaner kan gi god helse
- ❖ God hygiene.
- ❖ Erfare hvor mat/drikke kommer fra

Hvordan nå mål:

- ❖ Bruke grove og sunne produkter
- ❖ Barna deltar med måling og veiing av mat.
- ❖ Være med å dekke på og rydde opp etter måltid.
- ❖ Barnehagens egne HMS- rutine for håndtering og tilberedning av mat.
- ❖ Trygge voksne som sitter med barna under måltidet og motiverer barn til å spise
- ❖ Barna vasker hendene før måltid.
- ❖ Turgruppen lager enkle retter på tur av og til
- ❖ Barna får være med på planting og høsting av bær, grønnsaker og frukt
- ❖ Noen av barna og de voksne går på butikken og handler melk en gang i uken.

HAUGEN BARNEHAGE AS

SOSIAL KOMPETANSE

I en barnehage er sosial kompetanse viktig for at alle skal få gode dager i barnehagen. For å utvikle god sosial kompetanse trengs det å lære sosiale ferdigheter gjennom konkrete hendelser i hverdagen. Barna lærer og utvikler dette hovedsakelig gjennom samspill med hverandre, og gjennom å innlede- og å være i vennskap. Det kreves innsats og tilrettelegging i barnehagen for at dette skal skje på en positiv måte for alle barna i barnegruppen. Det er viktig at barna kjenner at de er en del av fellesskapet. Barna skal utvikle god selvfølelse og føle seg betydningsfull sammen med andre. Alle skal få være med på å forme normer og regler for hvordan vi er med hverandre og hvordan vi skal ha det i barnehagen. Barna skal få hjelp til å sette ord på hva de opplever og føler i situasjoner som er vanskelig for dem, og de skal alltid bli tatt på alvor når slike situasjoner oppstår. Vi skal utvikle evnen til å se og ta andres perspektiv, respektere hverandre og komme med løsninger i konfliktsituasjoner. Vi skal ha fokus på godt samspill og stoppe uønsket og negativ atferd.

De ansatte er bevisst på at de er rollemodeller for barna og deres sosiale utvikling. De ansatte skal synliggjøre fellesskap og bidra til at alle barn blir sett og anerkjent. Sammen skal vi utvikle empati, som er evnen til å gjenkjenne og forstå andres følelser, og til å sette seg inn i andres situasjon. Dette er en evne som utvikles mye i førskolealderen, og som det er svært viktig å ha fokus på i forhold til barns sosiale utvikling.

Mål for oss i Haugen barnehage

- ❖ At barna får oppleve positivt samspill med barn og voksne hver dag.
- ❖ At barna får øve seg på å finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- ❖ At barna setter ord på hva de opplever.
- ❖ At barna får oppleve vennskap.
- ❖ At barna blir bevisst egne og andres følelser.
- ❖ Lære barna hva som er aksepterte normer for det å være med andre - hva kan vi gjøre/ikke gjøre mot andre
- ❖ Forebygge mobbing og utestengning

Hvordan nå mål:

- ❖ Primærkontakter
- ❖ Observasjon av hvert enkelt barn og barnegruppen for å kunne se hvordan barna trives og utvikler seg.
- ❖ Støtte og følge opp barnas initiativ i leken - bidra til at alle barn får like muligheter til å delta i lek.
- ❖ Legge til rette for at vennskap kan oppstå mellom barna og får mulighet til å utvikle seg.
- ❖ La barna uttale seg om hva de legger i begrepene "venner og vennskap": Ha fokus på dette gjennom hele året.
- ❖ Har samtaler med barna om hvordan de har det i hverdagen.
- ❖ Ha samtaler med foreldrene om hvordan de synes barnet utvikler seg, og hva barnet forteller hjemme.
- ❖ I rutinesituasjoner som stell, legging, påklledning og måltid gir vi rom for læring og godt samspill mellom barn- voksen og barn- barn.
- ❖ «Steg for steg», et pedagogisk opplegg som brukes for å fremme den sosiale kompetansen
- ❖ Egne rutiner i HMS-systemet om mobbing

HAUGEN BARNEHAGE AS

OMSORG

Mål for oss i Haugen barnehage

Alle barn skal få dekket sine behov for mat, tørre klær, hvile, stell og sikkerhet på en god og omsorgsfull måte, som gjør at de føler seg respektert, trygg og verdsatt. Barna skal oppleve støttende og veiledende voksne som gjennom å være gode rollemodeller viderefører verdier og normer i hverdagen. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Alle barn i Haugen barnehage skal ha like muligheter til å delta på arrangementer, turer, opplevelser o.l. Barnehagen skal jobbe for å utjevne sosiale forskjeller.

Hvordan nå mål:

- ❖ Ha et stabilt, engasjert og interessert personale, som aktivt både fysisk og psykisk er med og tilstede for barna.
- ❖ Personalet har evne og vilje til å prøve å se barns perspektiv, til å lytte, å forstå barna, fremme barns medvirkning og ha anerkjennende holdning til barna.
- ❖ Ha tid til hvert enkelt barn, alle barn skal oppleve å bli sett.
- ❖ Tett dialog med foreldre hvor barnets behov og ønske blir drøftet med fokus på barns beste.
- ❖ Personalet drøfter verdier og normer.
- ❖ Personalet innehar kunnskap om god omsorg eller vil få tildelt mer kunnskap via opplæring/kursing om barns utvikling viss det er behov
- ❖ Bruker fargeskjema utarbeidet av Kari Pape, for å kartlegge voksnes holdninger til enkeltbarn.

HAUGEN BARNEHAGE AS

LEK, LÆRING OG DANNING

Barna lærer gjennom alt de opplever og erfarer på ulike områder i hverdagen. Lek er noe av det viktigste barn gjør og størstedelen av tiden i barnehagen brukes til lek. Rammeplan for barnehager sier også at lekens egenverdi skal verdsettes, og at det er barnehagens ansvar å sørge for at barna har gode vilkår for lek og vennskap. Mye av barnas læring skjer gjennom lek. Inntrykk bearbeides, og barns identitet og selvfølelse utvikles. Leken fremmer barns utvikling både språklig, intellektuelt, fysisk, sosialt og emosjonelt.

Danning er, ifølge «Rammeplanen for barnehage» en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling.” Det kan være vanskelig å skille disse begrepene, men en måte å gjøre det på er å si at danning er resultatet av den læringen leken gir barna.

I barnehageloven og Rammeplanen er oppdragelse erstattet av danning. Danning handler om at barna skal lære å forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet, samtidig som deres individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. For å ha gode dannelsesprosesser i barnehager er det viktig at voksne viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier. Den voksnes rolle er å bli en god samtalepartner, samhandlingspartner og veileder, og ikke minst vite når man som voksen må være tilstede. Noe av det viktigste i dannelsesprosessen er å gi barna god selvfølelse, og at de gjennom den kan forstå både seg selv og andre.

Mål for oss i Haugen barnehage

- ❖ At alle barna skal ha noen å leke med
- ❖ At alle barna har en positiv opplevelse i leken
- ❖ Oppleve variert og tilgjengelig leke- og læringsutstyr, både inne og ute
- ❖ At alle barn skal ha mulighet og god tid til å leke hver dag.
- ❖ At de voksne er bevisst sin rolle i forhold til læring i hverdagen, og er støttende og tilstede i hverdagsleken
- ❖ Alle barn skal få oppleve mestingsfølelse gjennom varierte utfordringer og opplevelser tilpasset alder og modenhet
- ❖ Oppmuntre til refleksjon og ettertanke.
- ❖ Oppleve likestilling og være en del av et demokrati, lære barna å akseptere at man kan ha ulike meninger og at man ikke nødvendigvis alltid er enige
- ❖ Personalet er bevisst sin rolle som rollemodeller i det daglige for barna

**Det har jeg aldri prøvd før,
så det tror jeg sikkert at jeg kan klare.**

Astrid Lindgren

Hvordan nå mål

- ❖ Voksne som skaper gode rom ved å legge til rette for gode leke- og læringsmuligheter hver dag både ute og inne.
- ❖ Deltakende og aktive voksne som er observerer og er med i barnas lek
- ❖ Voksne som har kunnskap om barns lek, og som kan hjelpe de som trenger det inn i leken
- ❖ Voksne som formidler kunnskap i og om hverdagen, og som kan legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- ❖ Voksne som undrer seg sammen med barna, og som støtter deres læringslyst og nysgjerrighet
- ❖ Sørge for at alle barn får rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestingsopplevelser
- ❖ Lekegrupper, dele barna i mindre grupper
- ❖ Gi barn kunnskaper og ferdigheter gjennom å delta i hverdagsaktiviteter
- ❖ Motvirke forskjellsbehandling av gutter og jenter, møte barnas behov uavhengig av kjønn
- ❖ Legge til rette for at barna kan få gi uttrykk for sine meninger, og være med på å bestemme over sin egen hverdag ut fra alder og modenhet

HAUGEN BARNEHAGE AS

SPRÅK

I Haugen barnehage vil barna utvikle språket sitt gjennom samspill, lek og dialog. Språkutviklingen er sentral i arbeidet vårt, og derfor arbeider vi aktivt hver dag for å bevisstgjøre språket. I hverdagsaktiviteter og lek stimuleres og utvikles barnas språkferdigheter. Vi ønsker å synliggjøre det språklige og kulturelle mangfoldet vi har på avdelingene, og barna skal få oppleve anerkjennelse og interesse for deres morsmål. Fokus på trygghet og omsorg i relasjonene mellom barn og voksne gjør at vi får et godt språkmiljø i barnehagen.

Mål for oss i Haugen barnehage

❖ Bidra til- og styrke barnas språkutvikling.

Hvordan nå mål:

- ❖ Gjennom språklek skal vi hver dag la barna få gode og varierte erfaringer i forhold til språket
- ❖ Stimulere den språklige bevisstheten gjennom å benevne alt en gjør, utvide begrepsforståelsen og ved å konkretisere språket gjennom å bruke bilder, figurer, dagtavle
- ❖ Gjøre barna bevisste på følelsene sine og sette ord på dem i hverdagen, slik at det blir naturlig for barna å selv snakke om følelser.
- ❖ Skape gode og trygge relasjoner mellom barn og voksen slik at en har best mulig utgangspunkt for samtaler og refleksjoner. Gjennom samtalene utvikles barnas språk
- ❖ Barna møter et rikt språk gjennom høytlesning, rim og regler, lek med språklydene, sanger, spill og lek.
- ❖ Språkgrupper
- ❖ La barna leke seg med bokstaver, tall, tegning og skriving
- ❖ Bruke ulike hjelpemidler barnehagen har tilgjengelig, som «språksprell», «snakkepakken», Askøy kommunes hefter om språkarbeid, nettbrett, tegn-til-tale, m.m.
- ❖ Samlinger med fokus på språk på avdelingene med forskjellige tema og innhold.
- ❖ Lyttende voksne som er bevisst sin rolle som språklige forbilder for barna

HAUGEN BARNEHAGE AS

HAUGEN BARNEHAGE AS

BARNES MEDVIRKNING

Barnehagen skal legge til rette for at barn får gi uttrykk for sin mening om hva barnehagen skal inneholde. Barn skal få en reell mulighet til å påvirke dagene sine. Barna sine synspunkt vil bli lagt vekt på ut i fra barnas alder og modenhet (barna skal ikke overlates et ansvar/valg de ikke er rustet til å ta.) De eldste barna kan delta i planlegging og vurdering ved hjelp av språk og kroppsspråk. Ved frokostbordet kan samtalen styres inn på for eksempel turgruppen av den voksne, og barna gir tilbakemeldinger. Det kan være konkret om hvor de liker å gå på tur eller en spesiell tur som har vært. På småbarnsavdeling observerer de voksne barnas kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk i forskjellige situasjoner. De kan også «følge opp» hva barna er opptatt av, er det for eksempel noen leker som er mer populær enn andre? Hva er de opptatt av i hverdagen?

Mål for oss i Haugen barnehage

- ❖ Alle barna skal føle seg respektert.
- ❖ Barna skal få oppleve at de er en del av et demokrati.
- ❖ Barna skal bli tatt på alvor og oppleve at de blir hørt og sett. De skal ha innflytelse på sin egen hverdag i barnehagen
- ❖ At barna opplever mestring

Hvordan nå mål:

- ❖ Ta alle barna på alvor, høre på hva de har å si/se hvordan de uttrykker seg.
- ❖ Barna behandles med respekt og interesse.
- ❖ Følge barnas initiativ og være spontane.
- ❖ De voksne skal lytte og vise forståelse for barnas ytringer. Barnes medvirkning i forhold til hverdagen, tema og prosjekter blir tatt med i detaljplanene.
- ❖ På avdeling Haugen er de voksne observante på småbarns ytringer, slik som kroppsspråk og ansiktsuttrykk, disse observasjonene skrives ned som dokumentasjon.
- ❖ Gjennom barnesamtaler og intervjuer på Seke og i Løen får barna en mulighet til å uttrykke sine meninger og komme med innspill til barnehagehverdagen.

HAUGEN BARNEHAGE AS

SAMARBEID

Barnehagen har behov for å samarbeide med andre hjelpeinstanser, også foreldre/foresatte kan kontakte disse instansene. Kontakt med hjelpeinstanser fra barnehagen sin side gjøres med samtykke fra- og i samarbeid med foreldre/foresatte.

Barnevernstjenesten, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tjenesten er noen av instansene vi samarbeider med. Barnehagen har kontaktpersoner hos de forskjellige instansene som vi kan ringe/sende mail til og drøfte saker anonymt. 2 ganger i året har vi ressursteam møter i barnehagen, i ressursteamene deltar barnevernstjenesten, helsesøstertjenesten og pedagogisk-psykologisk tjeneste. Noen barn har spesialpedagogisk- eller logopedisk hjelp, noen ganger er det ønskelig at de andre barna er med i en gruppe med spesialpedagog/logoped, barnehagen ber da om samtykke fra foreldre i forkant.

For å få en oversikt over barns utfordringer og mestringsområder i forhold til deres utvikling, bruker vi ulike observasjons metoder og klarleggingsskjema. Dette gjøres alltid i samarbeid og med samtykke fra foresatte.

Askøy kommune har lavterskeltilbud hvor vi kan henvise barn.

MARTE MEO

Styrer i barnehagen, Bibbi, er utdannet Marte-Meo-terapeut, Marte Meo betyr; "av egen kraft". Metoden er videobasert, og er en veiledningsmetode for foreldre/ansatte/omsorgspersoner. Det blir tatt film som varer fra 3-5 minutter og gitt veiledning ut fra dette. Barnet er hovedfokus og vi ser på metoder for å gi barnet utviklingsstøtte.

Barnehagens personale og foreldre til barn i barnehagen kan få tilbud/be om veiledning.

Foreldre/foresatte blir alltid spurt om samtykke hvis deres barn skal filmes.

Les mer her: <http://www.martemeeo.no> og <http://www.martemeeo.com/>

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

Vi ønsker at alle barn i barnehagen skal få lik mulighet til å erfare den digitale verden der lek, kreativitet og læring står i fokus. Vi har 3 nettbrett som avdelingene kan benytte seg av. Her kan barna sammen med voksne søke etter tema som de jobber med, lære nye sanger og bruke pedagogiske spill der barna kan få øve seg på for eksempel tall, bokstaver eller farger. Når barna sitter sammen og spiller vil de måtte vente på tur, samarbeide, gi hjelp til sidemannen og ta imot hjelp om det trengs. I barnehagen har vi også kamera tilgjengelig på alle avdelingene, kamera brukes aktivt i hverdagen. På stor avdeling kan barna få ansvar for å ta bilder på tur, og siden oppleve at de bildene som de tok i barnehagen blir sendt på mail til mamma og pappa og de kan se på minnene sammen hjemme. iktplan.no brukes som hjelpemiddel. Avdelingene bruker Kidplan et digitalt verktøy som brukes i hverdagen til for eksempel registrering av barn, dagen-i-dag og månedsplan.

HAUGEN BARNEHAGE AS

TILVENNING I BARNEHAGEN

Nye barn og foreldre blir invitert til en besøksdag før oppstart i barnehagen. Hvert barn får utdelt en primærkontakt, som har ekstra ansvar for barnet og kontakten med foreldrene i tilvenningen. I løpet av den første tiden barnet er i barnehagen, vil pedagogisk leder ha en frivillig startssamtale med foreldrene. Barnehagen har egen rutine som vi bruker ved tilvenning, den tilpasses barnet og barnets behov. Det er viktig at vi har en god dialog med foreldre om barnets behov denne første perioden for å skape trygghet hos både hos barnet, foreldre og ansatte.

OVERGANG HAUGEN-SEKE

Overgangen fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling oppleves forskjellig fra barn til barn. De barna fra Haugen som skal begynne på Seke om høsten får en god tilvenningsperiode på våren. Da lages det planer for å besøke Seke, voksne fra Haugen blir med barna ned på Seke og er der gjerne hele dagen og voksne fra Seke er på Haugen og blir kjent med barna i starten av tilvenningen. I begynnelsen leveres barna på Haugen og hentes på Seke. Etter hvert kan noen av barna bli både levert og hentet på Seke. Å bruke tid på tilvenningen gjør at barna blir trygge på de voksne, området både inne og ute og de andre barna. Det brukes også tid til tilvenning når barnehagen begynner igjen etter sommerferien.

HAUGEN BARNEHAGE AS

OVERGANG BARNEHAGE – SKOLE OG SFO

Haugen barnehage følger Askøy kommunes rutine for overgang barnehage-skole og sfo. I løpet av våren deltar styrer på en fagdag sammen med rektorer og lærere fra skolen. I februar avholdes foreldremøte for foreldrene til førskolebarna. I april har pedagogisk leder eller styrer foreldresamtaler med foreldrene til førskolebarna, fra denne samtalen blir det skrevet et kort referat som styrer, med samtykke fra foreldre, sender til skolen, sammen med et helseskjema i mai, for minortetsspråklige barn holdes denne foreldresamtalen i månedsskiftet februar/mars. Dette gjøres for å sikre at barnet får en god start på skolen. I noen tilfeller kan det være aktuelt med en overføringssamtale mellom barnehage, foreldre og skole.

MARKERINGER I HAUGEN BARNEHAGE

Haugen barnehage er en åpen barnehage som ønsker foreldre velkommen til ulike arrangementer. På høsten inviterer vi til høstfest, på våren inviterer vi til påskefrokost og før sommeren inviterer vi til sommerfest. I tillegg er det mulig for foreldre å delta på andre arrangementer dersom dere ønsker det. Vi har stor forståelse for at det ikke alltid er lett å delta på alle arrangementene i barnehagen. Fint om dere informerer oss på forhånd, slik at vi kan forberede barnet. Foreldre er velkommen inn i hverdagen, og på andre markeringer.

Barn som har bursdag blir feiret med bursdagssamling. Utenfor døren henger bilde av barnet og flagg.

Vi ønsker ikke at foreldre/foresatte tar med kaker o.l på barnets bursdag.

Hvis barnet skal invitere til selskap ønsker vi at det ikke henges opp invitasjoner i barnehagen, foreldre/foresatte kan få utdelt adresse/telefonlister. Barnehagen oppfordrer foreldrerådet med foreldrerepresentantene til å bli enige om noen felles «regler» for bursdagsfeiring; eks. hvem inviteres, når begynner vi å invitere fra barnehagen?

KIDPLAN

Vi har brukt barnehageåret 2019-2020 til å bli kjent med PBL Kidplan, og fra høsten 2020 kommer vi til å bruke dette digitale verktøyet mer aktivt i hverdagen. Dette forutsetter også at foreldre/foresatte logger seg på og følger med i Kidplan. I Kidplan vil det bli lagt ut svarskjema om tillatelser og reservasjoner, bilder fra dagen i dag på hver avdeling, barna krysses inn og ut når de leveres og hentes, har fri eller er syk, og soving registreres og hver avdelings uke-/månedspan finnes der. Foreldre/foresatte kan selv registrere om barnet er syk/har fri i Kidplan, men ikke at barnet er levert/hentet. Dersom foreldre/foresatte samtykker til at telefonlisten kan deles med andre foreldre, kan dere enkelt finne navn og telefonnummer til andre foreldre/foresatte i barnehagen. Barnehagen når også alle foreldre på sms med et tastetrykk dersom det oppstår situasjoner i barnehagen. PBL Kidplan er tilgjengelig både via nettside og med app. Dere får påloggingsinformasjon fra barnehagen.

HAUGEN BARNEHAGE AS

VOKSENROLLEN I LEK- KREATIVE VOKSNE I LEK

I Haugen barnehage ønsker vi stadig å utvikle oss. I 2019 søkte vi om kompetansemidler fra Askøy kommune for å starte et arbeid med fokus på voksenrollen i lek.

På første planleggingsdag høsten 2019 var vi i Haugen barnehage sammen med ansatte i Skogen, Strusshamn og Fridahuset barnehage på kurs med Kari Pape; «Lek, livsglede og livsmestring». I løpet av høsten har vi hatt voksenrollen i lek som tema både på møter og i hverdagen. Våren 2020 ble annerledes enn vi så for oss, men vi har allikevel arbeidet med temaet både før, under og etter stengingen av barnehagen. Vi har blitt enige om at arbeidet som vi viderefører neste barnehageår er et mer konkretisert tema; kreative voksne i lek.

Barnehageåret 2019-2020 har vi brukt forskjellige arbeidsmetoder; tema «lek» på planleggingsdager, drøftet verdier, praksisfortellinger, observasjoner, barneintervju, gruppeveiledning, laget lekerom på avdelingene og evaluert arbeidet. Høsten 2020 fortsetter vi med noen av de samme arbeidsmetodene, og vurderer og evaluerer underveis.

- Følge opp leken	- Ikke alltid starte	- Lekne voksne	- Aktive ute og inne
- Lekemiljø	- Samarbeid	- Trygg nok til å kunne leke, arbeidsmiljø	
- Gi barna verktøy/utstyr i lek	- Støtte barna	- Bevisstgjøring	
- Skape nysgjerrighet	- Gå inn i roller sammen med barna	- Nye leker	
AKTIVE VOKSNE I LEK			
- Lytte til barn	- La den voksne få tid til å leke	- Gi ros til hverandre	
- Presentere aktiviteter	- Bli inspirert av andre voksne	- Variere lekesteder	
- Veilede hverandre	- Gå inn i rollelek sammen med barna	- Verne om leken	
- Små lekegrupper	- Være forbilder		

- Bruke møbler o.l til lek (båt, hytter...)	- Kostymer/utkledding
- Teater	- Forbilder/rollemodeller
- Leke ut bøker	
- Bruke lekemateriell ute	- Ta med naturmaterialer inn
- Ansiktsmaling	
KREATIV ROLLELEK	
- Observere og lytte til barnas interesser	- Lytte til barna hva de vil leke med
- Lage rekvisitter/kulisser	- Si ja til forslag til lek
- Være med i rolleleken, komme med input	- Bruke naturen til kreativitet

HAUGEN BARNEHAGE AS

